

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2023/163/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Дорноговь аймаг 2023 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий Утас: 70522734 Цахим хаяг: domogovi@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр Утас: 70523020 Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn Аудитор: Б.Алтанзул Цахим хаяг: altanzulb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	2
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	4
3.Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
4.Аудитын тайлан	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал.....	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	13
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	13
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	14
5.Аудитын илрүүлэлт.....	14
5.1 Зөвлөмж	15
6.Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34

Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 1-6(131)

танай _____-ны № _____-т

34-00706
ЗАМЫН-ҮҮД СУМЫН СОЁЛ,
СПОРТЫН ОРДНЫ ДАРГА
Э.САРАНЦЭЦЭГ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Холбогдох тушаал шийдвэргүйгээр нэг албан хаагчид 2 сарын ур чадварын нэмэгдэл 0.3 сая төгрөгийг илүү олгосон, албан хаагчдын цалингаас нийт 0.6 сая төгрөгийн суутгалыг хууль эрх зүйн үндэслэлгүйгээр суутгасан байна. Мөн 32.5 сая төгрөгийн 5 ажлыг гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулахдаа үнийн судалгаа хийгээгүй, гэрээнд заасан ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн тайлан тооцоо хийгээгүй, захиалагчийн өмчлөлд шилжүүлсэн ажил хүлээлцэх акт үйлдээгүй, гүйцэтгэгч тал гэрээгээр заасан үүргээ бүрэн хэрэгжүүлсэн эсэх нь нотлогдоогүй байхад ажлын хөлсийг шилжүүлсэн зэрэг аудитаар нийт залруулаагүй зөрчлийн дүн 33.5 сая төгрөг нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшин болох 5.9 сая төгрөгөөс их байгаа нь өөрчлөлттэй дүгнэлт өгөх үндэслэл болж байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд санхүүгийн тайлангийн бараа материалын дансанд материаллаг хэмжээний өөрчлөлт орсон бөгөөд энэ нь спорт заалны шал засварлах, байгууллагын засвар үйлчилгээний зардлуудыг бараа материалын дансанд орлогдсоноос шалтгаалжээ.

Аудитын гол асуудал

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3-т "хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх", 4.2.1-т "зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай,

010000417

өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах" гэсэн заалтыг зөрчин шуудан холбоо, интернэтийн зардлаас нийт 6.6 сая төгрөгийн интернэтийн үйлчилгээг хэт өндөр үнээр авсан, БГАҮТХ зардлаас дахин интернэтийн төхөөрөмж суурилуулах зардал 2.0 сая төгрөг гарсан байгаа нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт бүрэн хангагдахгүй байх эрсдэл үүсэх үр дагавартай байна. Өмнөх оны зөвлөмжөөр илэрсэн зөрчлийг давтан гаргаж тайлант хугацаанд 73.3 сая төгрөгийн 48 зардлын гүйлгээг цахим төлбөрийн баримтгүйгээр /и-баримтын системд бүртгүүлээгүй/ хийсэн байна. Тухайн зөрчил нь татварын орлого буруу тайлагнагдах эрсдэл үүсэх үр дагавартай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	42,295,870.62	75,049,180.59
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	14,766,604.33
312	Банкныг байгаа бэлэн мөнгө	-	441714414,766,604.33
3121	Төгрөг	-	10A0056 914,766,604.33
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	14,766,604.33
33	АВЛАГА	6,420,402.62	115,918.26
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	258,462.62	95,918.26
335	Бусад авлага	6,161,940.00	20,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,161,940.00	20,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,000,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,875,468.00	60,166,658.00
351	Түүхий эд материал	8,632,240.00	16,294,340.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	8,632,240.00	16,294,340.00
354	Хангамжийн материал	27,243,228.00	43,872,318.00
35410	Бичиг хэргийн материал	752,400.00	1,948,500.00
35420	Аж ахуйн материал	26,165,398.00	41,613,878.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	79,000.00	95,000.00
35450	Барилгын засварын материал	166,500.00	166,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	79,930.00	48,440.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,882,210,507.94	2,811,847,914.09
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,882,210,507.94	2,811,847,914.09
392	Биет хөрөнгө	2,843,546,341.19	2,773,493,747.30
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,660,941,083.00	2,660,941,083.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	101,199,860.24	149,775,793.16
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	152,247,673.00	161,292,673.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	77,433,045.07	106,015,097.65
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	93,098,823.00	119,852,023.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	25,290,936.82	39,002,533.33
39214	Бусад үлдсэн хөрөнгө	178,328,119.00	178,328,119.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	37,968,823.68	56,450,035.56
39217	Ном	823,309.00	4,323,309.00
393	Биет бус хөрөнгө	38,664,166.75	38,354,166.79
39301	Програм хангамж	1,330,000.00	1,330,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	465,833.25	775,833.21
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	37,800,000.00	37,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	2,924,506,378.56	2,886,897,094.68
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	719,260.00	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	719,260.00	-
413	Өглөг	719,260.00	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	719,260.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,923,787,118.56	2,886,897,094.68
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,923,787,118.56	2,886,897,094.68
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,923,787,118.56	2,886,897,094.68
51210	Өмлөх үеийн үр дүн	2,923,787,118.56	2,923,787,118.56
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	36,890,023.88
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI-IV+V	2,924,506,378.56	2,886,897,094.68

Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Давсны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)		
12	ТАТВАРЫН БҮС ОРЛОГО	396,978,930.60	470,896,508.90
120	Нийтлэг татварын бүс орлого	823,309.00	47,414,710.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	823,309.00	47,414,710.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжлэх	-	47,414,710.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжлэх	-	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		500,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	396,155,621.50	423,481,798.90
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,638,700.00	10,599,090.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,170,000.00	1,380,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжлэх	10,468,700.00	9,219,090.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	383,516,921.50	145,451,608.90
1330	Төсвийн захирагчдаас	383,516,921.50	145,451,608.90
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	267,431,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	391,641,671.96	507,786,532.78
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧЛЭГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	391,641,671.96	507,786,532.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	389,956,671.96	507,018,532.78
210101	Үндсэн цалин	165,902,241.72	196,884,959.56
210102	Нэмэгдэл	165,902,241.72	145,669,123.08
210104	Урамшуулал	-	35,996,702.83
2102	Ажил олгогчоос нийгэмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	15,219,133.65
210201	Түлгэрийн даатгал	21,036,333.24	25,701,689.98
210202	Түтгэмжийн даатгал	14,832,747.06	18,165,175.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,650,605.92	2,006,663.97
210204	Ажлын үйлдлийн даатгал	1,320,484.66	1,553,220.27
210205	Эрүүн зондсийн даатгал	291,343.26	361,511.80
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,941,152.34	3,615,118.78
210301	Гэрэл, ширээтэн	88,507,131.92	126,799,130.03
210302	Түлш, хагацалт	5,229,081.92	5,837,674.03
210303	Цэвэр, бохир ус	79,260,982.00	112,874,004.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,017,068.00	8,087,452.00
210401	Бичиг хэрэг	2,446,580.00	13,989,960.00
210402	Тээвэр, шатахуун	282,600.00	690,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернетын төлбөр	-	259,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,612,600.00	6,719,300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	551,380.00	4,103,610.00
2105	Нормативт зардал	-	2,217,150.00
210501	Эм, бэлчээл, эмнэлгийн хэрэгсэл	400,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	200,000.00	-
2106	Эх хөгжил, урсгал засварын зардал	1,589,700.00	3,644,350.00
210601	Багж, техник, хэрэгсэл	13,900.00	-
210604	Урсгал засвар	1,575,800.00	3,644,350.00
2107	Төмнөлт, зочны зардал	248,000.00	-
210702	Дотоод албан төмнөлт	248,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,482,600.00	26,847,649.36
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,435,350.00	26,447,649.36
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	400,000.00
210807	Газрын төлбөр	47,250.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,344,085.08	113,150,793.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	3,490,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн мэдээл, хорогдол	102,344,085.08	109,660,793.85
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,685,000.00	768,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,685,000.00	768,000.00
213209	Нэг удамгийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,685,000.00	768,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	5,337,259.54	36,890,023.88
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	5,337,259.54	36,890,023.88

Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Аудит
хийсэн
мөнгөн
гүйлгээ
/төгрөгөөр/

Давсмы код	Үгүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Түлээлт өрч гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	405,633,871.50	473,038,448.90
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	49,556,650.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	49,556,650.00
1E-06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжлэг	-	49,056,650.00
1E-06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжлэг	-	49,056,650.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	405,633,871.50	400,569,798.90
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	22,121,950.00	10,599,090.00
131104	Дээд шатны төслийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төслийн захирагчид тусварилсан хөрөнгө	-	-
131105	Төслийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны зурванд бий болсон нэмэлт орлого	2,170,000.00	1,380,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжлэг	19,951,950.00	9,219,090.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	383,516,921.50	145,451,608.90
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	267,431,100.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжлэг	-	267,431,100.00
2	НИШТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛЛИЙН ДҮН (2)	370,256,823.50	435,477,644.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	370,256,823.50	435,477,644.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧЛЭГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	368,571,823.50	434,709,644.57
2101	Цалин хөлс болов нэмэгдэл үрэмшил	165,441,442.19	196,884,959.56
210101	Үндсэн цалин	165,441,442.19	145,649,123.08
210102	Нэмэгдэл	-	35,996,702.83
210104	Урамшүүлэл	-	15,219,133.65
2102	Ажил олгогчоос ийнхгийн давтгала төлөх шийтгэл	21,036,335.39	25,701,689.98
210201	Тэтгэрийн давтгал	14,832,749.27	18,165,175.16
210202	Тэтгэмжийн давтгал	1,650,605.92	2,006,693.97
210203	ҮОМШӨ-ийн давтгал	1,320,484.64	1,553,220.27
210204	Ажилтуйнхгийн давтгал	291,343.28	361,511.80
210205	Эрүүл мэндийн давтгал	2,941,152.28	3,615,118.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	158,260,751.92	126,799,130.03
210301	Гэрэл, хамгаалал	5,229,081.92	5,837,674.03
210302	Тусгай хамгаалал	147,397,922.00	112,874,004.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,633,748.00	8,087,452.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,951,694.00	17,251,450.00
210401	Бичиг хэрэг	878,000.00	428,000.00
210402	Тээвэр, шатаал	79,000.00	275,000.00
210403	Шүүмж, холбоо, юуригийн төлбөр	1,712,600.00	6,790,300.00
210404	Ном, хэргэл	61,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, хуучин эд гүйлс	4,221,094.00	9,758,150.00
2105	Норматив зардал	1,443,500.00	2,046,900.00
210501	Эм, бэлдсэл, эмчилгэйн хэрэгсэл	200,000.00	-
210502	Хосол, гүнж	200,000.00	-
210503	Нормын хувиас зөвлөн элсэл	1,043,500.00	2,046,900.00
2106	Эл тогшил, урсгал засварын зардал	7,144,200.00	17,626,100.00
210601	Багаж, тээвэр, хэрэгсэл	4,294,400.00	10,206,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгаалалын хэрэгсэл	-	600,000.00
210604	Урсгал засвар	2,849,800.00	6,820,000.00
2107	Томилголт, зочны зардал	248,000.00	-
210702	Дотоон албан томилолт	248,000.00	-
2108	Бусад гүйцэтгэлийн ажил, үйлчилгээний төлбөр, зураамж	8,045,900.00	39,399,415.00
210801	Бусад гүйцэтгэлийн ажил, үйлчилгээний төлбөр, зураамж	7,852,650.00	38,999,415.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоол	146,000.00	400,000.00
210807	Газрын төлбөр	47,250.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	9,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,685,000.00	768,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,685,000.00	768,000.00
213209	Нэг үзэмжийн тэтгэмж, шилжил урамшүүлэл	35,382,048.00	37,560,804.33
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)-(1)-(2)	33,240,108.00	22,794,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРҮҮЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (6)	33,240,108.00	22,794,200.00
22	ХӨРӨНГӨНН ЗАРДАЛ	33,240,108.00	22,794,200.00
2200	Дотоон эх үүсвэрээр	10,499,500.00	14,494,200.00
222001	Тоног төхөөрөмж	22,740,608.00	8,300,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	33,240,108.00	22,794,200.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРҮҮЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)-(4)-(5)	2,141,940.00	14,766,604.33
8	НИШТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)-(3)-(6)-(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгал хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	14,766,604.33
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгал хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	14,766,604.33

Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	-	-
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	2,918,449,860.02	2,918,449,860.02
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	2,918,449,860.02	2,918,449,860.02
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	5,337,258.54	5,337,258.54
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	-	-	2,923,787,118.56	2,923,787,118.56
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	2,923,787,118.56	2,923,787,118.56
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	2,923,787,118.56	2,923,787,118.56
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайланг үеийн үр дүн	-	-	-	-
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	36,890,023.88	36,890,023.88
				2,886,897,094.68	2,886,897,094.68

/Төгрөгөөр/
444744353
EЮА00369025707

Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /улсын төсөв/

Аудит
Хийсэн
Төсвийн
Гүйцэтгэл
Тайлан
/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүүлэл	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	323,582,200.00	302,221,148.67	21,361,051.33	93.40%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	323,582,200.00	302,221,148.67	21,361,051.33	93.40%
210	БАРАА, АЖЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	322,814,200.00	301,453,148.67	21,361,051.33	93.38%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	195,900,400.00	182,470,788.71	13,429,611.29	93.04%
210101	Үндсэн цалин	167,356,200.00	134,099,630.92	33,256,569.08	80.13%
210102	Нэмэгдэл	28,544,200.00	33,736,242.69	-3,192,042.69	118.19%
210104	Урамшуулал	0	14,434,915.10	-14,434,915.10	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх нэмэгдэл	24,487,500.00	23,663,381.96	824,118.04	96.63%
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,651,500.00	16,551,710.25	99,789.75	99.40%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,959,000.00	1,888,267.81	70,732.19	96.39%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,567,200.00	1,458,503.36	108,696.64	93.06%
210204	Ажлын үйлчилгээний даатгал	391,800.00	342,263.59	49,536.41	87.36%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,918,000.00	3,422,636.95	495,363.05	87.36%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,743,000.00	15,743,000.00	3,000,000.00	84.00%
210401	Бичиг хэрэг	1,363,000.00	363,000.00	1,000,000.00	26.63%
210402	Тээвэр, шатахуун	279,700.00	275,000.00	4,700.00	98.32%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,777,900.00	6,790,300.00	1,987,600.00	77.36%
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,822,400.00	7,815,200.00	7,200.00	99.91%
2105	Нормативт зардал	2,046,900.00	2,046,900.00	0.00	100.00%
210503	Нормын хувиас, зөвлөн эшлэл	2,046,900.00	2,046,900.00	0.00	100.00%
2106	Эд хөгжил, урсгал засварын зардал	19,951,100.00	19,951,100.00	0.00	100.00%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,251,100.00	15,251,100.00	0.00	100.00%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	600,000.00	600,000.00	0.00	100.00%
210604	Урсгал засвар	4,100,000.00	4,100,000.00	0.00	100.00%
2107	Томьлолт, зочим зардал	300,000.00	0	300,000.00	0.00%
210702	Дотоод албан томьлолт	300,000.00	0	300,000.00	0.00%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	44,585,300.00	40,977,475.00	3,607,825.00	91.91%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,185,300.00	40,577,475.00	3,607,825.00	91.83%
210802	Аудит, багалгажуулалт, хэрэгсэл тогтоох	400,000.00	400,000.00	0.00	100.00%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,800,000.00	16,800,000.00	0.00	100.00%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,800,000.00	16,800,000.00	0.00	100.00%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	768,000.00	768,000.00	0.00	100.00%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	768,000.00	0.00	100.00%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	768,000.00	0.00	100.00%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	323,582,200.00	316,987,750.00	6,594,450.00	97.96%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	267,431,100.00	267,431,100.00	0.00	100.00%
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	267,431,100.00	267,431,100.00	0.00	100.00%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАНААС	56,151,100.00	49,556,650.00	6,594,450.00	88.26%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	55,651,100.00	49,056,650.00	6,594,450.00	88.15%
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхсийн үлдэгдэл	0	14,766,604.33	-14,766,604.33	

Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /орон нутгийн төсөв/

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүүлэлт	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%
2101	Цалин хөлө болон нэмэгдэл урамшил	14,614,300.00	14,614,170.85	129.15	100.00%
210101	Үндсэн цалин	11,569,500.00	11,569,492.16	4417.84	100.00%
210102	Нэмэгдэл	2,260,500.00	2,260,460.14	4005.86	100.00%
210104	Урамшуулал	784,300.00	784,318.55	81.45	99.99%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх нийтлэл	2,038,400.00	2,038,308.02	91.98	100.00%
210201	Тэтгэрийн даатгал	1,386,100.00	1,613,464.91	-227,364.91	116.40%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	163,100.00	118,396.16	44,703.84	72.59%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	130,500.00	94,716.91	35,783.09	72.58%
210204	Ажлын үйлчилгээний даатгал	32,600.00	19,248.21	13,351.79	59.04%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	326,100.00	192,481.83	133,618.17	59.03%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	161,227,400.00	126,799,130.03	34,428,269.97	78.65%
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,563,700.00	5,837,674.03	726,025.97	88.94%
210302	Түшл, халаалт	148,190,200.00	117,587,240.00	30,602,960.00	79.35%
210303	Цэвэр, бохир ус	6,473,500.00	3,374,216.00	3,099,284.00	52.12%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.00%
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.00%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	179,880,100.00	145,451,608.90	34,428,491.10	80.86%

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,599,090.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,599,090.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,599,090.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,257,150.00
210401	Бичиг хэрэг	65,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,192,150.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	720,000.00
210604	Урсгал засвар	720,000.00
2108	Буслаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,421,940.00
210801	Буслаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,421,940.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,200,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,200,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,599,090.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,599,090.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,380,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,219,090.00

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Соёлын тухай хуульд зааснаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

Сум, дүүргийн соёлын төв, соёлын ордон нь тухайн орон нутгийн иргэний соёлын үйл ажиллагаа эрхлэх, бүтээл туурвих, соёлын ололт, үр шимийг хүртэх нөхцөлийг хангах, орон нутгийн байгаль, түүх, соёлын үнэт зүйлийг сурталчлах, номын сангийн үйлчилгээ хүргэх чиг үүрэгтэй соёлын боловсрол олгох анхан шатны байгууллага бөгөөд соёл, мэдээллийн төв байна.

Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордон нь зорилгоо дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төрийн үйлчилгээг хуульд нийцүүлэн ил тод хөнгөн шуурхай явуулахын зэрэгцээ нутаг дэвсгэрийн соёл урлагийн үйл ажиллагаанд тулгуурлан сумын Соёл урлагийн үйл ажиллагааг хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллах.

Байгууллагын 2022 онд дэвшүүлсэн зорилт:

- Соёл урлагийн Соёлын биет болон биет бус үйл ажиллагааг бусдад таниулан сурталчлах

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчин

- Соёлын тухай хууль
- Төсвийн тухай хууль;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль;
- Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль;
- Татварын ерөнхий хууль;
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль;
- Нийгмийн даатгалын тухай хууль;
- Төрийн албаны тухай хууль;
- Хөдөлмөрийн тухай хууль;
- Шилэн дансны тухай хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ, худалдан авах тухай хууль;
- Ахмад настны тухай хууль;
- Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хууль;
- Бусад.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2022 онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг 2021 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдөр Соёл, спортын ордны даргаар батлуулсан байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 37.6 сая төгрөгөөр буюу 1.3 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
A	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	14,766.6	14,766.6
Авлага	6,420.4	115.9	- 6,304.5
Урьдчилгаа			
Бараа материал	35,875.5	60,166.7	24,291.2
Үндсэн хөрөнгө	2,882,210.5	2,811,847.9	- 70,362.6
Нийт хөрөнгө	2,924,506.4	2,886,897.1	- 37,609.3
Өр төлбөр	719.3	-	- 719.3
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,923,787.1	2,886,897.1	- 36,890.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,924,506.4	2,886,897.1	- 37,609.3

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 60.2 сая төгрөг болж 24.39 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тодруулбал: Тодруулбал: Спорт заалны засварын ажил болон байгууллагын засварын ажлын материалыг бараа материалаар бүртгэснээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,811.8 сая төгрөг болж 70.3 сая төгрөгөөр буурсан үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлаас шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2,886.9 сая төгрөг болж 36.9 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурснаас шалтгаалжээ.

Өр төлбөр байхгүй байна.

Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 73.9 сая төгрөгөөр өссөн нь үйл ажиллагааны орлоготой холбоотой байна.

Нийт зардлын гүйцэтгэл өмнөх оноос 116.1 сая төгрөгөөр буюу 29.6 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс, хангамж бараа материалын зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж, бараа үйлчилгээний бусад зардлууд байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Төсвийг орон нутгийн төсвөөс байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 161.3 сая төгрөг, эд хогшил урсгал засварын зардал 2.0 сая төгрөг, цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардал 14.6 сая төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 2.0 сая төгрөг, нийт 179.9 сая төгрөгөөр баталсан байна. Улсын төсвөөс нийт 323.6 сая төгрөгөөр урсгал зардлыг санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 503.5 төгрөгийн төсөв баталснаас 179.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 323.6 сая төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 447.7 сая төгрөг буюу 88.9 хувьтай байгаа нь цалин хөлс 13.6 сая төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 34.4 сая төгрөг, хангамж материалын зардал 3.0 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж зардал 3.6 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэгдсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ 71702 – Соёл урлаг	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагаа	260,663.10	260,663.10	0.00	100.00%
2	Уран бүтээл хийлгэх	6,000.00	6,000.00	0.00	100.00%
3	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	768.00	768.00	0.00	100.00%
4	Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	56,151.10	34,790.00	21,361.10	61.96%
5	Нийтлэг үйлчилгээ	16,652.70	16,652.50	0.20	100.00%
6	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	163,227.40	128,799.10	34,428.30	78.91%
Нийт дүн		503,462.30	447,672.70	55,789.60	88.92%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 9.2 сая төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчийн хуваарилсан хөрөнгө 1.4 сая төгрөг. Нийт 10.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнээс: Хангамж бараа материалын зардалд 3.3 сая төгрөг, эд хогшил урсгал засварын зардалд 0.7 сая төгрөг, БГАУТХ зардалд 1.4 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 5.2 сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4.Аудитын тайлан

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Даланжаргалан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах Төрийн хэмнэлтийн тухай холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах талаар өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг аудитор Б.Алтанзул гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер У.Оюунтүлхүүр, дарга, тэргүүлэх аудитор Т.Ган-Өлзий нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Замын-Үүд сумын Соёл, спортын ордны 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 12-ний өдрийн 03 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 391.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 5.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 4.1 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага дээд шатны байгууллагаас өгсөн заавар, зөвлөгөөг мөрдөж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 406.1 сая төгрөгийн 18 орлогын мөнгөн гүйлгээг хугацаандаа үнэн зөв мэдээлсэн байна. Төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 13 шийдвэрийг хугацаандаа үнэн зөв байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар 6 эрсдэлийг тодорхойлж, горим сорил хэрэгжүүлсэн.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 5 албан шаардлага, 3 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Хэрэгжүүлсэн тайланг нотлох баримтаар баталгаажуулан ирүүлсэн болно.

Хүснэгт 3. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	5	0	5	0	100
Зөвлөмж	3	2,087.3	3	2,087.3	100
Нийт дүн	8	2,087.3	8	2,087.3	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 12.5 сая төгрөгийн 2 алдаа илэрснээс аудитын явцад 12.5 сая төгрөгийн 2 алдааг залруулсан. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийг нэр төрөл, тоо ширхгээр бүртгээгүйг залруулав.
2. Бараа материалын дансанд бүртгэсэн үндсэн хөрөнгийн шинжтэй хөрөнгийн бүртгэлийг залруулав.

Аудитаар нийт 33.5 сая төгрөгийн 5 зөрчил илэрснээс 0.3 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 33.2 сая төгрөгийн 3 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт:

Нэмэгдэл цалин олгох шийдвэргүйгээр 1 албан хаагчид 2 сарын ур чадварын нэмэгдэл 0.3 сая төгрөгийг илүү олгосон байгаа нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах, зардлыг үндэслэлгүйгээр зарцуулах үр дагавартай байна. Энэ нь Засгийн газрын 2015 оны 382 дугаар тогтоол төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журмын 3-т "Төрийн үйлчилгээний байгууллагын удирдах, гүйцэтгэх, туслах албан хаагчид төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлж байх хугацаанд нь ур чадварын нэмэгдэл олгох асуудлыг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас 10-25 хувиар тооцож, сар бүр олгоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн төлбөрийн акт:

Илүү олгосон ур чадварын нэмэгдэл 0.3 сая төгрөгийг холбогдох албан хаагчаас буцаан суутгаж, байгууллагыг хохиролгүй болгох

5.2 Албан шаардлага

1.1 Илрүүлэлт: Нийт 32.5 сая төгрөгийн 5 ажлыг гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулсан ба гэрээнд заасан ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгийн тайлан тооцоо хийгээгүй, захиалагчийн өмчлөлд шилжүүлсэн акт бичиг баримт үйлдээгүй, гүйцэтгэгч тал гэрээгээр заасан үүргээ бүрэн хэрэгжүүлсэн эсэх нь нотлогдоогүй байхад төлбөрийг шилжүүлсэн байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах, гэрээгээр гүйцэтгүүлсэн ажил чанаргүй хийгдэх үр дагавартай байна. Энэ нь Иргэний хуулийн 343 дугаар зүйлийн 343.1-т "Ажил гүйцэтгэх гэрээгээр ажил гүйцэтгэгч нь захиалагчийн буюу өөрийн материалаар гэрээнд заасан ажил гүйцэтгэх, захиалагч нь уг ажлын үр дүнг хүлээн авч, хэлэлцэн тохирсон хөлс төлөх үүргийг тус тус хүлээнэ", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйл 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

1.2 Өгсөн албан шаардлага: Бараа ажил үйлчилгээг худалдан авахдаа, зах зээлийн үнийн судалгаа хийж бага үнийн бодлогыг баримталж, гэрээгээр ажил гүйцэтгүүлэхдээ гэрээний хэрэгжилтийг хангуулж, хийж гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээн авсан акт үйлдэж бүртгэн авч, холбогдох нотлох баримтаар баталгаажуулж ажиллах

2.1 Илрүүлэлт: Албан хаагчдын цалингаас нийт 0.6 сая төгрөгийн суутгалыг хууль эрх зүйн үндэслэлгүйгээр суутгасан байгаа нь албан хаагчдад гүйцэтгэсэн ажил хөдөлмөрийн хөлсийг дутуу олгох үр дагавартай байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 119 дүгээр зүйлийн 119.1-т "Ажил олгогч ажилтны цалин хөлсийг бүрэн хэмжээгээр нь олгох бөгөөд хуульд заасан тохиолдолд суутгал хийж болно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

2.2 Өгсөн албан шаардлага: Албан хаагчаас илүү суутгасан 0.6 сая төгрөгийг холбогдох ажилтанд нөхөн олгох

3.1 Илрүүлэлт: Өмнөх оны зөвлөмжөөр илэрсэн зөрчлийн давтан гаргаж тайлант хугацаанд 73.3 сая төгрөгийн 48 зардлын гүйлгээг цахим төлбөрийн баримтгүйгээр /и-баримтын системд бүртгүүлээгүй/ хийсэн байна. Тухайн зөрчил нь татварын орлого буруу тайлагнагдах эрсдэл үүсэх үр дагавартай байна. Энэ нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

2.2 Өгсөн албан шаардлага: Анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж, худалдан авалтыг төлбөрийн баримтаар баталгаажуулан ажиллах

5.2 Зөвлөмж

1. Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Шуудан холбоо, интернэтийн зардлаас нийт 6.6 сая төгрөгийн 2 төрлийн зайлшгүй шаардлагатай бус интернэтийн үйлчилгээг хэт өндөр үнээр авсан, БГАҮТХ зардлаас дахин интернэтийн төхөөрөмж суурилуулах зардал 2.0 сая төгрөг гарсан байгаа нь төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт бүрэн хангагдахгүй байх эрсдэл үүсэх үр дагавартай байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3-т "хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх", 4.2.1-т "зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлэн ажиллаж, тус хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд баримтлах зарчмыг баримтлан ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 10 дугаар сарын 20-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Үндсэн хөрөнгийг нэр төрлөөр бүртгээгүй	1	0			1	0	1	0	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийг буруу дансанд бүртгэсэн	1	12,504.0			1	12,504.0	1	12,504.0	-	-	-	-
Дүн	2	12,504.0			2	12,504.0	2	12,504.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн зарчмыг мөрдөж ажиллаагүй	1	0					1	0	-	-
Цалингийн нэмэгдлийг илүү олгосон	1	352.8	1	352.8						
Цалингаас илүү суутгал суутгасан	1	627.2			1	627.2				
Гэрээгээр гүйцэтгүүлсэн ажлын үр дүнг хянаагүй, актаар хүлээж аваагүй	1	32,548.0			1	32,548.0				
Өмнөх оны алдаа зөрчлийг давтан гаргасан	1	0			1	0				
Дүн	5	33,528.0	1	352.8	3	33,175.2	1	0	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								